

European Commission

Directorate-General for Competition – Unit C4

State Aid Registry

1049 Bruxelles /Brussel

Belgique /België

COMP-BBGL@ec.europa.eu

stateaidgreffe@ec.europa.eu

The Guidelines on State aid for broadband networks

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i närmare 200 kommuner och 125 leverantörer av tjänster och utrustning inom bredbandsområdet. Föreningen företräder därmed en absolut majoritet av de aktörer som aktivt investerar i ny modern infrastruktur för bredband i Sverige.

Stadsnäten är nätägare av en fiberbaserad IT-infrastruktur och säljer grossistprodukter till både operatörer och tjänsteleverantörer. Stadsnäten ägs till största del av kommunerna som tidigt började bygga ut det svenska bredbandsnätet.

Stadsnätetsföreningen verkar för öppna stadsnät, en modell som har varit mycket framgångsrik. Modellen öppna nät innebär att stadsnätet bär ansvaret för det öppna nätet och samtidigt möjliggör att alla aktörer kan erbjuda sina tjänster i nätet genom lika och icke-diskriminerande villkor, varvid en sund prissättning och konkurrens i nätet säkerställs.

YTTRANDET

Utan statligt bredbandsstöd - inget svenskt gigabit society

Länderna i EU skiljer sig åt när det gäller storlek, befolkningstäthet, marknadsförutsättningar, teknikval, byggteknik, marknadens olika strukturer och marknadens efterfrågan på bredband. Det är därför av yttersta vikt att EU:s riktlinjer för statligt stöd till bredbandsnät lämnar tillräckligt med flexibilitet för medlemsstaterna när det gäller hur dessa ska hantera marknadsmisslyckanden i sina respektive länder.

Sverige - ett glesbefolkat land

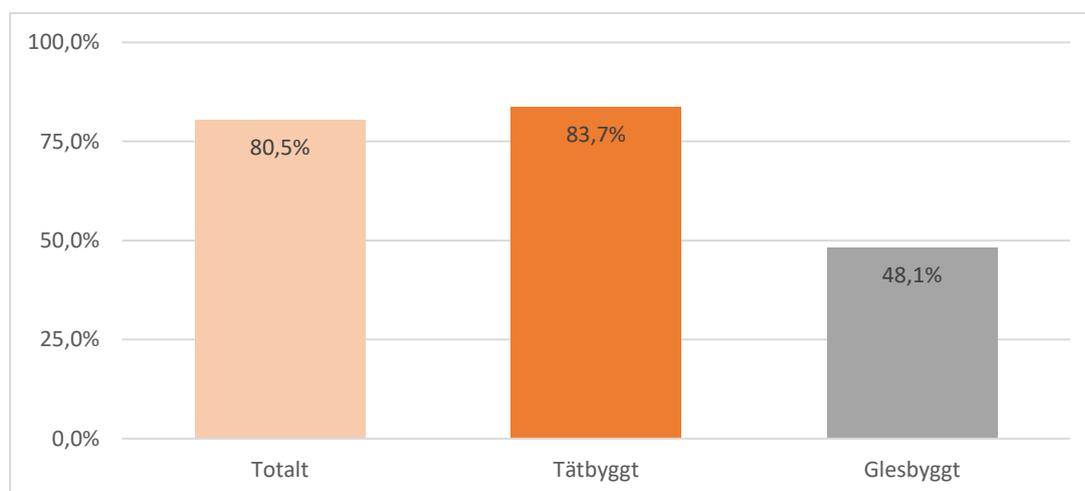
Sverige är ett till ytan stort land. Landytan är mer än 400 000 kvadratkilometer och är därmed det femte största landet i Europa, men har endast en befolkning på drygt 10 miljoner invånare. Enligt Eurostat 2019 är befolkningstätheten i Sverige låg med endast 25 invånare per km². Det kan jämföras med det mest tätbefolkade landet i EU som är (1) Malta, med 1 595 invånare km². Därefter kommer (2) Nederländerna med 507, (3) Belgien med 377.

Sveriges befolkning är också ojämnt fördelad mellan landets olika regioner. Sammantaget består dock Sverige av ett fåtal större städer och en stor mängd mindre tätorter. Avstånden mellan dessa kan ofta vara långa.

En utmaning - fiber i glesbygd

Enligt DESI har 80 procent av hushållen i Sverige fiber, men landsbygdsområden släpar efter och ligger på 48,1 %. Tack vare lokala satsningar och stöd till marknadens aktörer har Sverige dock lyckats förse hälften av hushållen på glesbygden med bredband via fiber.

Figur Andel med tillgång till fast bredband via fiber, 2020

Källa: DESI 2021

Den höga bredbandspenetrationen skapar goda förutsättningar för en fortsatt digitalisering av näringsliv och offentlig sektor. Men för att nå de mål som EU satt upp i sin digitala kompass krävs att även resterande hushåll och företag i Sverige ges möjlighet att ansluta sig till ett bredband som är uppgraderbart till gigabithastighet. Detta för att säkerställa att alla hushåll och företag har tillgång till en likvärdig uppkoppling då såväl offentliga som privata tjänster som erbjuds över digital infrastruktur över tid utvecklats och får allt högre krav på överföringshastighet.

Bredbandsstöd som möjliggörare av fiberutbyggnad i Sverige

I många andra länder i Europa finns finmaskiga fibernät även om hushållspenetrationen fortsatt kan vara låg. Närheten till ett fibernät skapar goda förutsättningar för framtidens mobilnät och gigabittjänster.

I Sveriges gles befolkade landsbygd har bredbandsstöden länge varit en förutsättning för den fortsatta fiberutbyggnaden, då de som saknar snabbt bredband ofta befinner sig långt ifrån ett utbyggt fibernät. Med andra ord är stödfinansierade bredbandsprojekt en förutsättning för att skapa god konnektivitet – och även i förlängningen sänka trösklarna för god mobiltäckning och möjligheter att nyttja kommande generationers mobilnät.

5.2.2.4 Bra med trovärdiga planer

Svenska Stadsnättsföreningen anser att det är bra att riktlinjerna betonar att det ska finnas befintliga eller trovärdiga planerade planer för utbyggnad i ett område. Allt för att motverka att en aktör blockerar stöd i ett område och sedan inte bygger ut. Detta är extra viktigt i de fall den planerade utbyggnaden består av trådlösa tekniker då hastigheten i flera av dessa fall, exempelvis fixed wireless access (FWA), i stor utsträckning påverkas av lokala förhållanden såsom exempelvis berg eller höga träd i närheten av fastighet och därför ställer högre krav på projektering för att kunna beräkna framtida kapacitet på uppkopplingen. Det är därför viktigt att ställa krav på den nätägare som rapporterar in planerad utbyggnad att en projektering ska vara genomförd och exempelvis uppge uppmätt hastighet på platsen. Detta för att säkerställa att den utbyggnad som "blockerar" bredbandsstöd har samma hastighet som angetts till stödgivaren.

Stöd bredbandsnät - fiber

2.3 EU:s strategi – mot ett europeiskt gigabitsamhälle understryker vikten av bredbandsnät med mycket hög kapacitet. Statligt stöd bör därför endast investeras i framtidssäkrad teknik. Det bör således inte finnas någon subventionering av föråldrad teknik och föråldrad teknik ska ej heller blockera stöd till bredband som stödjer EU:s gigabitmål. Stöd bör istället endast gå till fiber som är en framtidssäker infrastruktur och som även är en förutsättning för att bygga ut 5G näten. Detta bedöms vara extra viktigt i ett glest befolkat land – som Sverige - där det inte väntas finnas marknadsmässiga förutsättningar att i framtiden parallelltablera infrastruktur. Bredbandsstöd till fiberutbyggnad skapar goda förutsättningar både för att koppla upp enskilda fastigheter och i förlängningen bidra till utvecklingen av framtidens mobilnät och det smarta samhället.

Voucher

När det gäller voucher är Stadsnätetsföreningen tveksamma till förslaget. Vi ser inte att voucher bidrar till en effektiv utbyggnad av bredbandsnät. Bredbandsstöd borde gå till fiberutbyggnad och inte till individens efterfrågan på tjänster.

Behov av enhetliga definitioner

2.2 (19) BEREC har på Kommissionens uppdrag tagit fram definitioner som ska vara gällande på telekomområdet utifrån European Electronic Communications Code (EECC). Det finns också riktlinjer framtagna för de kriterier som ett nät ska uppfylla för att betraktas som ett bredbandsnät. Dessa har godkänts av Kommissionen.

Stadsnätetsföreningen anser att det är olyckligt att dessa definitioner inte används i förslaget till Riktlinjer för statligt stöd till bredbandsnät. Som exempel används endast bandbredd som definition av access. Definitionen borde också inkludera de övriga parametrar som anges av BEREC definition, exempelvis IP packet error ratio, IP packet loss ratio, Round-trip IP packet delay, IP packet delay variation and IP service availability.

Företag som söker stöd för bredband har lagar och förordningar som de måste följa. Kommissionen bör sträva efter samma definitioner används i alla rättsakter. Otydliga och ständigt föränderliga definitioner skapar osäkerhet i en bransch som istället behöver tydlighet inför sina långsiktiga investeringsbeslut i en infrastruktur som är alltmer samhällsviktig.

En ytterligare aspekt är behovet av att stöd till bredbandsnät ska gå till säker, högpresterande och hållbar digital infrastruktur. Stödet ska alltså stödja utbyggnaden av framtidens nät som syftar till att uppnå EUs mål om gigabit society mer än NGA (next generation access). Behovet av att värdera mer än exempelvis uppkopplingshastighet väntas öka allt mer i takt med samhällets digitalisering. Genom att använda BERECs definitioner skapas tydlighet, säkerställer framtidens nät och skapar förutsättning för god konkurrens på lika villkor.

BACKHAUL

2.3.3 (26) Det är bra att med både fastnät- och mobilbackhaulförbindelse. Stadsnätetsföreningen anser att backhaul ska definieras enligt BEREC/EECC.

För svenskt vidkommande är det viktigt att en aktör får möjlighet erbjuda, leverera och bygga mobil- eller fastnätbackbone tillsammans med fiber to the home. Sverige har stora ytor och aktörerna är ofta små och lokala som måste kunna leverera flera saker till marknaden. Det är inte en enda aktör som levererar backbone utan det är några stora och många små lokala stadsnät. Med det förhållningssättet kan bredbandsstödet få en mer kostnadseffektiv utbyggnad och man uppnår mer konnektivitet för utdelade stödpengar i ett område. Det är dock viktigt att levererad anslutning och backbone bör ske med ett öppet förfarande som gynnar konkurrensen.